

Latvijas Kompartijas
Kuldīgas rajona komitejas
un Kuldīgas rajona Izpildu
komitejas organs

PADOMJU KULDĪGA

IZNĀK TRISREIZES NEDELĀ
Redakcija Kuldīgā, Ventspils ielā Nr. 19
Tālrunis Nr. 105
Redakcija atvērta no plkst. 9—18
Numurs maksā 15 kap.

Nr. 73 (1962)

Piektdien, 1957. g. 21. jūnijā

13. gads

Kultivētās ganības katrā kolchozā

Kāpināt piena ieguvu, pānākt un aizsteigties priekšā piena, sviesta un gaļas ražošanā — vienai no lielākajām zemēm — Amerikas Savienotajām Valstīm — tāds ir uzdevums, ko mūsu zemes tautas uzņēmušās paveikt tuvākajos trijos četros gados.

Nav nekāds pārspēlējums, ja teiksim, ka ilggadīgās kultivētās ganības ir pats īsākais ceļš, kā tos sasniegt. Par to pārliecināti runā faktinorepublikas labāko saimniecību pieredzes.

Mūsu kaimiņi ventspilnieki, ar kuriem sacenšamies lauksaimniecības produktu ražošanā, ir tālu aizsteigušies priekšā tieši lopkopības produktu ražošanā. Lūk, ko par vienu no saviem kolchoziem „Cīņa” rakstīja Ventspils rajona laikraksts „Brīvā Venta” šā gada 30. maijā. „Ugaļas ceļa kreisajā pusē līdz pat mežam stiepjas ilggadīgo zālāju tīrumi, kuri visi iedalīti aplokos. Taisnās rindās iesisti mieti, virs kuriem saulē mirdz balti izolatori. Aplokos, kur kupli saaudzis āboliņš, mierīgi zālī plūc brūnājas. Katrā aplokā, kas ir 3. ha liels, laižam 30 govus, un tās tur ganām vienu vai divas dienas... Izslaukumi ar katru dienu turpina kāpt, — saka kolchoza priekšsēdētājs, — un domāju, ka drīz visā kolchozā dienā no govus tas nebūs zemāks par 15—16 kilogramiem”.

Kurš no mūsu rajona kolchoziem var uzrādīt tādu panākumu? Nevienš! Lūk, piemēri. Šinīs dienās partijas rajona komitejas biroja izskatīja jautājumu par kultivēto ganību ierīkošanu Ļeņina vārdā nosauktajā lauksaimniecības artelī un kolchozā „Kurzeme”. Abos kolchozos kā priekšsēdētāji, tā lauksaimniecības specialisti nekā vairāk nevarēja pateikt, ka vienīgi to, ka izraudzītas pla-

tības kultivēto ganību ierīkošanai. Pie tam šīs platības Ļeņina vārdā nosauktajā lauksaimniecības artelī nepārsniedz 0,3 ha vienai govij. Nav minētās platības ne iezogotas, nav pat domāts par mietiem, kurus bija iespējams sagatavot ziemas laikā. Nav arī sēti zālāji ganības paredzētās platībās. Kolchoza „Kurzeme” agronome Kalniņa zāļu sēklas saņēma jau ziemā, bet nespējās ar to izsēt, jo domā kultivētās ganības ierīkot nākotnē, bet ne šodien. Tikpat slikts stāvoklis ar kultivēto ganību ierīkošanu arī daudzos citos lauksaimniecības artelos. Tāpēc arī pašreiz vasaras mēnešos, kad parasti ir visaugstākie piena izslaukumi, kolchozs „Latvijas strēlnieks” izslauc dienā 7,6 l piena no govus. Un šim kolchozā uz papīra skaitās visvairāk kultivēto ganību, bet tās netiek koptas, mēslošanas un lopiņiem nav ko ēst. Sliktāk vēl ir kolchozā „Proletarietis”. Šeit dienā izslauc 6,8

litrus piena no govus. Kas būtu jādara? Jāizdala daļa kolchoznieku, kas strādā pie kultivēto ganību ierīkošanas. Jāiztīra ganības no krūmājiem, kur tas vēl nav darīts: jārupējas par to, lai pēc noganīšanas kultivētajām ganībām paredzētās platības saņemtu vismēslojumu. Bez tam nepieciešams uzlabot ganību zelmeni, uzarot un apsējot no jauna.

Šinīs dienās skolās beidzas mācības. Vairums skolēnu brīvlaiku pavadā kolchozos. Lielas grūtības kultivēto ganību ierīkošanā rada attiecīgo zāļu sēklu trūkums. Šo jautājumu daļēji var atrisināt tieši skolnieki un citi bērni. Jāorganizē zāļu sēklu savākšana un tas tiem ir pa spēkam. Tikai vajadzīga uzņēmība un laba griba.

RAJONA LAUKOS

Apkopj cukurbietes

Šogad Ļisenko vārdā nosauktā lauksaimniecības arteļa cukurbietu audzētājas apņēmās izaudzēt pa 200 centneriem cukurbietu no katra stādījuma hektara. Pildot savu apņemšanos, viņas savlaicīgi veica sēju, bet tikko bietes sadīga, tūdaļ uzsāka to rušināšanu. Pašreiz kolchoznieces beidz otrreizēju rušināšanu un retināšanu.

Attēls: kolchoza 1. brigades cukurbietu audzētājas darbā.

Pie putnu kūts celtniekām

Visus gadus lauksaimniecības artelī „Cīņa” visatpalikušākā nozare bija putnkopība.

Tā arī pagājušajā gadā vidēji no vienas dējējvistas iegūtas tikai 50 olas. Galvenais iemesls bija tas, ka putniem trūka labas mītnes. Vistas visu laiku mitinājās vecās ēkās, lopu kūts. Tā rezultātā vistas slimoja, gāja bojā un bija ļoti zema produktivitāte. Šogad, uzmētoties socialistiskās sacensības saistības, nolēma, ka pirmkārt jāuzceļ jauna putnu kūts. Pie šī darba tad arī ķērās nelielā kolchoza

būvbrigade b. Gotfridsona vadībā. Un rezultāti neizpaliek, lai gan tieši pie putnu kūts strādā tikai 6 cilvēki. Jau nodotas ekspluatācijā cāļiem paredzētās telpas, kurās ļoti labi jūtas 500 mazuļi. Apzinīgi pie putnu kūts būves darbiem strādā bb. Kārlis Liliensfelds, Gunars Millers, Uldriķis Millers, Eduards Ante. Celtnieki apsēlušies pilnīgu kūts nodošanu ekspluatācijā līdz 15. jūlijam. Jācer, ka viņi savu solījumu izpildīs, līdz ar to būs gaišas, siltas un mājīgas telpas 1000 putniem.

A. Kalejs

Ziņo lopbarības sagādātāji

Kolchoza „Abava” ļaudis lopbarības sagādā sāka pirmie rajonā. Nopļauts 20 ha āboliņa un 15 ha dabīgo pļavu. Lielākā daļa āboliņa sazārdota.

Šodien kolchozā Kūķu upes pļavās strādā 4 zirgu vilkmes pļaujmašīnas. Siena pļauju kolchozā uzsācis arī Kabiļes MTS traktorists b. Nezinis ar traktoru HTZ-7.

Kolchozā „Komunars” āboliņš nopļauts 12 ha platībā, pie kam viss nopļautais arī sazārdots.

Pašreiz kolchozā ar 4 zirgu vilkmes pļaujmašīnām pļauj sienu dabīgās pļavās. Nopļauti 34 hektari. Katru dienu nopļauj ap 14 hektaru.

Labākais pļāvējs Krišs Strautmanis dienā nopļauj 4 hektarus.

Kolchozam „Imanta” šogad jānopļauj 300 ha sēto zālāju. Lai iegūtu vērtīgu, vitamīniem bagātu lopbarību, kolchoznieki steidz pļauju. Āboliņa laukos strādā 6 pļaujmašīnas. Nopļauta vairāk nekā 60 ha liela platība, pie kam apmēram puse no tās jau sazārdota. 19. jūnijā āboliņa laukos strādāja vairāk nekā pussimts cilvēku.

Ļeņina vārdā nosauktajā kolchozā āboliņu pļauj ar 5 pļaujmašīnām. Nopļauti pirmie 50 hektari. Nopļauto āboliņu nedaudz apzāvē un liek zārdos.

PADOMJU DZIMTENĒ

(No kreisās) Rjažana. Valsts mehāniskā rūpnīca apguvusi TUMKAP-3 tipa oriģinālus karuseļveidīgus kūdras savācēmo kombainu ražošanu. Ar šiem kombainiem vienlaikus var no žaudējamiem laukiem novākt kūdras, transportēt un sakraut kaudzēs.

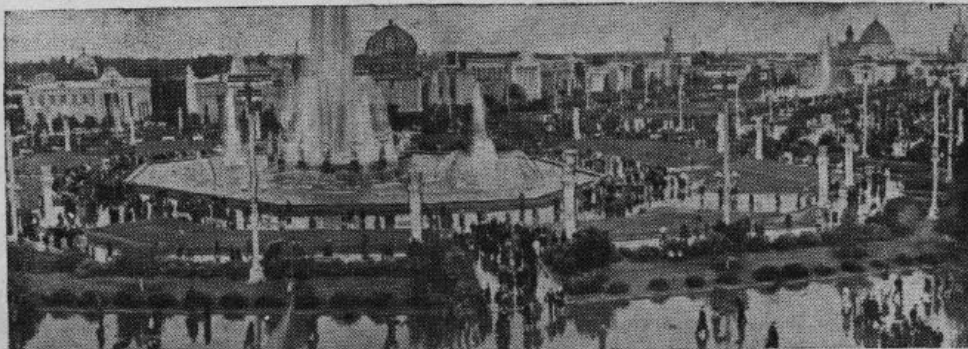
Uzņēmumā: rūpnīcas tehniskās kontroles priekšnieks I. Kulešova (no kreisās) un atslēdznieksmontētājs V. Afanasjovs regulē kombainu.

Maskava. 1957. gada Vissavienības lauksaimniecības un rūpniecības izstādes vispārējais kopskats.

Rovenskas apgabals. Bereznovska rajona Timošenko v. n. kolchoza labākās teju kopējas slavu iemantojusi O. Grigorčuka. Savas grupas teļiem viņa panākusi 700—800 g vidējo diennakts dzīvsvara pieaugumu.

Attēls: O. Grigorčuka apskata teļus vasaras novietnē.

TASS fotohronika

Partijas dzīve

Apspriež iespējas kāpināt lopkopības produktivitāti

Lauksaimniecības arteļa „Cīņa” lopkopji un komunisti 13. jūnijā atklātajā partijas sapulcē apsprieda biedra Chruščova runu Ļeņingradas lauksaimniecības darbinieku apspriedē un gūtos rezultātus socialistiskajā sacensībā ar lauksaimniecības arteļa „Latvijas strēlnieks” lopkopējām.

Aizvadītajos piecos mēnešos „Cīņas” lopkopji guvuši labākus sasniegumus nekā tajā pašā laikā pagājušajā gadā. Tā vidēji no katras slaucamas govīs šogad kolchozā izslauktas par 74 litriem piena vairāk nekā pagājušajā gadā.

Jāatzīmē arī atsevišķu lopkopju-slaucēju centīgais darbs. Tā slaucēja Elza Žagare aizvadītajos piecos mēnešos ieguvusi 663 litrus no govīs, tādējādi pārsniedzot iepriekšējo mēneša izslaukumu. Līdz ar to slaucējai Elzai Žagarei ir visas iespējas pārsniegt uzņemtas socialistiskās sacensības saistības — iegūt 2220 litrus no govīs gadā. Labus sasniegumus guvušas arī slaucējas Cecilija Jansone, Katrīne Māle, Mirdza Rugāja u.c. Gada plāna izpildē vislabākos rezultātus guvusi Cecilija Jansone. Ceļojošo sarkano karodziņu „Labākajai kolchoza slaucējai”, kuru četrus mēnešus pēc kārtas paturēja Elza Žagare, saņēma Cecilija Jan-

sone. Bez tam čaklā slaucēja saņēma balvu — vērtīgu grāmatu. Ja kolchozs aizvadītajos piecos mēnešos ieguva vidēji no katras govīs 475 litrus piena, tad ir arī tādas slaucējas kā Valija Vanceviča, kura izslaukusi tikai 211 litrus, Mirdza Vichmane — 290 litrus un citas. Tas noticis tādēļ, ka atsevišķas slaucējas pārvirši veic savu darbu. Slaucēja Valija Vanceviča savas grupas govīs izlaida ganības tikai pulksten 19, kad pārējās lopkopes šās novietnes govīs ganīja jau vairāk kā pāris stundas. Valija Vanceviča nedomā arī par to, kā celt piena izslaukumus nākošajā ziemā. Viņa savu piefermas laucību ar kartupeļiem gan apstādīja, bet divas nedēļas pameta neapartu, līdz govīs visus kartupeļus izlasīja. Te vainojama arī kolchoza valde un zootehniķe b. Aleksandroviča. Vēl savu piefermas laucību līdz lopkopju sanāksmei nebija apstādījusi slaucēja Marija Kreidere.

Atklātā partijas sapulcē nolēma uzturēt zootehniķi Aleksandroviču izstrādāt dekades uzdevumus katrai slaucējai un ieteikt kolchoza valdei pieņemt papildmaksu par dekades uzdevuma pārsniegšanu.

Valde nolēma par katru de-

kades uzdevuma pārsniegto piena litru papildsamaksā izmaksāt 25 kapeikas, no tām 20 kapeikas slaucējai, 5 kapeikas ganam.

Sanāksmē izskatīja arī jaunatjumu par neapmierinošu cūkgaiņas ražošanu kolchozā, jo uz 100 ha aramzemes līdz 1. jūnijam iegūts tikai 2,8 cēt cūkgaiņas. Tika uzdots kolchoza valdei un zootehniķei izstrādāt pasākumus, lai izpildītu uzņemtas paaugstinātās socialistiskās sacensības saistības.

Apspriežot socialistiskās sacensības rezultātus ar kolchozu „Latvijas strēlnieks”, konstatēja, ka pašlaik priekšgalā ir „Latvijas strēlnieks” lopkopji. Piena izslaukumu socialistiskās sacensības saistības lauksaimniecības arteļa „Latvijas strēlnieks” lopkopji izpildījuši par 25,6 proc., lauksaimniecības arteļa „Cīņa” — par 23,7 proc. Arī gaiņas ražošanā kaīmīņiem ir labāki rezultāti.

Tomēr kolchoza „Cīņa” lopkopji izteica pārliecību, ka, atsaukoties valdības aicinājumam panākt ASV lopkopības produktu ražošanu uz vienu ledzīvotāju, pieliks visus spēkus, lai izpildītu savas uzņemtas saistības.

A. Vēberis,
LKP Kuldīgas RK instruktors

Mežsaimniecības plaša patēriņa cechā

liek tikai kokiem aplikt trosi, iedarbināt spoli un materiāli pavisam viegli nokļūst vajadzīgajā vietā. Tāpat rīkojas arī izkraujot mašīnu. Rezultatā iekraušana laiku ietaupa vismaz par 20 proc, bet izkraušana veic divas reizes īsākā laikā, turklāt ievērojami atvieglojot darbu.

Mechanizēts arī taras dēļu transports. Ja agrāk tos pārvietoja no ceča ar rokām, tad tagad izmanto transportiera lentu, kas atbrīvoja divus cilvēkus.

Taču visnozīmīgākais jauninājums ir maiņas meistara Ābolīņa ierosinājums — taras dēļu gatavošana kompleksajā brigādē. Agrāk bija tā, ja viens zāģis apstājās, pārējie strādnieki nelikās ne zinīs par to, sak, kāda mums tur daļa. Pēc kompleksās brigades noorganizēšanas viss kļuva savādāk. Tagad tikko vienam darbā atgadās kāda kļūme, tūlīt palīgā dodas viss kolektīvs, jo katra interesēs, lai nebūtu darba aizkavēšanās.

Vislabāk jaunās metodes priekšrocības raksturo tas, ka darba ražīgums īsā laikā palielinājies trīskārtīgi, pašizmaksa samazinājusies par 16 proc. Piemēram, pagājušā mēneša pirmajā pusē deva 35 m³ produkcijas, tad pēc pārkārtošanas jau 130 m³.

Dažāda ir produkcija, ko pagatavo plaša patēriņa cechā: skuju milti, dažādi dēļi, taras dēļi, lecekšu rāmji, koka ogles, terpentīns, darva. Un viss kolektīvs pūlas, lai godam veiktu dotos uzdevumus. Sevišķi spraiga darba rosme izvēršusies par godu Lielās Oktobra revolūcijas 40. gadadienai. Daudzi strādnieki regulāri pārsniedz darba uzdevumus. Pat gados vecais galdnieks Fricis Kāns pazīstams kā rūpīgs amatnieks. Viņš gatavo visdažādākās lietas — galdus, bišu skapišus, logus, durvis. Dēļu zāģētāji Ansis Medisons, Emīlija Merķelite un citi maiņas uzdevumu daždien veic līdz 180 proc.

R. Rītums

Attēls: galdnieks Fricis Kāns pulē galdus.

Vēl pirms nedaudz gadiem mežsaimniecības plaša patēriņa cechs bija pavisam nieciņš savos apmēros. Dažas darbnīcas — tas bija viss šis „uzņēmums”. Daudzi strādnieki labi atceras, ka tur, kur tagad paceļas ēkas, kādreiz rēgojās tikai krūmi, skraidīja zaķi. Taču tagad viss šeit pārmaiņmies līdz nepazīšanai. Skuju miltu dzirnavas, zāģētava, galdnieku darbnīca, mehāniskā darbnīca, garaža veido īstu uzņēmumu.

Pārmaiņas nav notikušas vienīgi plaša patēriņa ceča ārējā izskatā. Daudz darīts arī cecha mechanizēšanā, strādnieku smago darbu atvieglošanā. Agrāk balķus uz truja krāva ar rokām. Tas nebija viegls darbs. Tagad iekārtota speciāla vinča. At-

Attēls: Emīlija Merķelite un Ansis Medisons zāģē taras dēļus.

Zinātniskā konference kolchozā „Imanta”

Šajās dienās kolchozā „Imanta” pulcējās rajona kolchozu priekšsēdētāji, grāmatveži, partijas pirmorganizāciju sekretari, MTS darbinieki, lai piedalītos zinātniskajā konferencē par produkcijas pašizmaksas aprēķināšanu un rezervēm pašizmaksas pazemināšanā kolchozos. Konferencē piedalījās LPSR Zinātņu Akademijas ekonomiskā institūta zinātnieki līdzstrādnieki b.b. Cipe un Zariņš.

Konferenci ievadot, b. Cipe iepazīstināja klātesošos ar pašizmaksas aprēķināšanas pamēnieniem, pastāstīja, kā praktiski veikt izstrādes dienu sadalīšanu un citus priekšdarbus, kas nepieciešami, lai varētu sākt pašizmaksas aprēķināšanu.

Tālāk b. Cipe analizēja kolchozā „Imanta” 1956. gadā ražotās produkcijas pašizmaksu, norādot uz galvenajiem trūkumiem, kas šeit kavē pašizmaksas pazemināšanu. Tā, piemēram, kolchozā 1 cēt graudu pašizmaksa ir 65 rubļi 59 kapeikas.

— Tā bez šaubām ir augsta, — teica referents. Normali 1 cēt graudu pašizmakšai vajadzētu būt ap 25 rubļiem. Referents arī norādīja, kur meklējami augstās pašizmaksas cēloņi. Izdevumi, kas sekmē ražību, ir niecīgi. Tā izdevumi organiskajiem mēsliem sastāda tikai 0,2 proc., bet darba apmaksa jau 54 procentus, naturmaksa — 23 procentus. Šeit var līdzēt vienīgi ražības celšana, vairāk kolchozā ražoto organiskā mēslojuma izmantošana šim nolūkam.

1 cēt kartupeļu pašizmaksa kolchozā „Imanta” ir 35 rubļi. Izdevumi organiskajiem mēsliem kartupeļu audzēšanā sastāda 7 proc., bet darba apmaksa 64 proc. Kolchozā no katra hektara ieguva tikai 45 cēt kartupeļu. Tātad, kā norādīja referents, atkal paceļas jautājums par ražību. Ja kolchozs būtu ieguvis 100 cēt kartupeļu no katra hektara, tad, pašizmaksu aprēķinot, darba apmaksas procents vairāk nekā uz pusi samazinātos un pazeminātos pašizmaksa.

Lopkopībā galvenais uzdevums, kā norādīja b. Cipe, ir ražot vairāk un lētāku produkciju. Tāpēc šeit ar pašizmaksas aprēķināšanu jānodarbojas sevišķi rūpīgi. Biedrs Cipe pastāstīja, kā praktiski veikta lopkopības produkcijas pašizmaksas aprēķināšana kolchozā „Imanta”, iepazīstināja ar rezultātiem. 1 cēt piena pašizmaksa sasniedz 128 rubļus, kas ir augsta. Lai to samazinātu, jāizmanto mazāk pirkta lopbarība, bet vairāk pašražotā, pie kam to palētinot. Taču arī šeit galvenais ir panākt izslaukumu palielināšanu.

Arī cūkkopībā pārāk augstu procentu no visiem izdevumiem — 40 proc. sastāda pirkta lopbarība. Koncentrāti izbaroti trīs reizes vairāk nekā pašu rožotie graudi. 25 proc. no izdevumiem sastāda darba apmaksa. Līdz ar to 1 cēt cūkgaiņas pašizmaksa ir 928 rubļi.

Kopsavilkumā b. Cipe norādīja, ka kolchozā „Imanta” galvenokārt produkcijas pašizmaksas pazemināšana ir atkarīga no izstrādes dienu uz-

skaites, tās ražotās produkcijas palētināšanas, ko tālāk izmanto produkcijas ražošanai un pirkto materiālu samazināšanas, sevišķi lopkopībā.

Uz neizmantotām rezervēm, kādas ir produkcijas pašizmaksas pazemināšanā kolchozos, norādīja b. Zariņš. Vispirms, kā teica referents, šeit jārunā par zemes izmantošanu. Kolchozu laukos, kur strādājuši traktori, daudz neizmantotu, neapstrādātu lauku stūru. Tie atstāti nezāļu perēkļiem un produkciju nedod. Kolchozā „Imanta” un Ļeņina vārdā nosauktajā, tāpat citu rajona kolchozu laukos ir daudz krūmu, pie kuru izciršanas jāstājas nekavējoties. Uzskatāms piemērs neizmantotai rezervē Ļeņina vārdā nosauktajā kolchozā ir jaunais augļu dārzs, kas ir nekopts, ieadzīs nezālēs. Tā iekārtošanai līdzekļus izlietoja, bet produkciju tas nedod. Līdzīgi tas ir arī kolchozā „Imanta”.

Nereti kolchozu vadošos darbiniekus dzird žēlojamies, ka trūkst slāpekļa mēslojuma. Taču visos kolchozos ir virca, ar ko var aizvietot slāpekļa mēslojumu, bet kuras uzkrāšanai un lietderīgai izmantošanai maz ko dara.

Organiskā mēslojuma uzkrāšana un sagatavošana jāveic daudz rūpīgāk.

Galvenais cēlonis zemajam ražam rajona kolchozos un līdz ar to augstajai pašizmaksai ir nepietiekamais organiskais mēslojums. Tā Ļeņina vārdā nosauktā kolchoza laukiem būtu vajadzīgs 10,6 tūkstoš tonnas organiskā mēslojuma, taču tur izveda tikai 2,8 tūkstoš tonnu.

Neizmantota rezerve ir arī sējas termiņu nekavēšana pavasarī. Labība nepaspēj nogatavoties un to nākas novākt vēl rudenī sliktos laika apstākļos, rodas zudumi.

Runājot par saražoto produkciju un darba spēka izmantošanu b. Zariņš salīdzināja divus kolchozus — „Imanta” un Ļeņina vārdā nosaukto. Kolchozā „Imanta” lopkopības produkcija uz 100 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes visos veidos ražota krietni vairāk nekā Ļeņina vārdā nosauktajā kolchozā. Te raksturīgi tas, ka arī darbspēks kolchozā „Imanta” pērn visu gadu izmantots intensīvāk nekā Ļeņina vārdā nosauktajā.

Referents norādīja vēl uz daudzām citām neizmantotām rezervēm produkcijas pašizmaksas samazināšanā.

Noslēgumā partijas rajona komitejas sekretars b. Blūms uzsvēra, ka ikvienā rajona kolchozā nekavējoties jāsaņem darbs produkcijas pašizmaksas aprēķināšanā. A. Llopa

Ēdoles septiņgadīgās skolas audzēkņi strādā kolchozā

Bet kā tu domā pavadīt savu brīvlaiku?

Kad 21. maijā Ēdoles 7-gadīgās skolas direktore b. Driviņa skolēnu kopsapulcē paziņoja lēmumu par vasaras ražošanas prakses organizēšanu V—VII klašu skolēniem, tad nerunājot par vecākajām klasēm, maz bija arī jaunāko klašu skolēnu, kuri neapsolīja piedalīties savam vecumam atbilstošā darbā kolchozā.

Un, lūk, jau pirmajā dienā pēc mācību noslēguma Mičurina vārdā nosauktā 5. brigādē cukurbiešu laukā varēja sastapt 5., 6.-a un 6.-b klašu skolēnus. Saulē un vējā sarti iedeguši viņi kapjiem rokās, veikli ravēja nezāles cukurbiešu sējumos. Arī nākamajās dienās, kad cukurbietes bija izravētas un sākās to retināšana, skolēnu griba un neatlaidība neatlāpa. Uz jautājumu: Kurš jums vislabāk strādā? brigadiere b. Grieze atbildēja:

— Mums visi ļoti centīgi. Ja minēšu Anitu Kalēju, Melitu Verēnu, tad jāmin arī Rūdis Rudens, Egils Lapiņš, Kārlis Leitis un citi. Un tiešām vērojot rūpīgi izravētas un izretinātas cukurbiešu rindas, grūti pateikt, kura tīrāka. Taču zēni un meitenes ir vienprātīgi par to, ka rezultāti vislabāk būs saskatāmi ru-

denī un tāpēc apsolas tās kopt arī vēlāk.

Cita grupa skolēnu strādā kolchoza dārzniecībā, kur viņiem dārzkopībā nepieciešamās iemaņas iemāca agronome b. G. Rozen- tale un dārznieks b. Leinasars.

Ar dārzkopi un agronomi skolēni jau bija pazīstami agrāk, kad iestādīja un apkopa kolchoza augļu dārzā jaunās ābelītes un ogulājus. Prieks redzēt, cik cītīgi brīvstundās dzīvais un kustīgais E. Jonelis apdomīgi un rūpīgi dēsta jaunus kāpostu dēstus, bet mācībās ne visai čaklā Rozenberga kopā ar S. Lapiņu, I. Lapiņu, V. Vēzi, L. Lūciņu tos centīgi aplaista.

Vēl daudzi un dažādi darbi gan sakpu, gan augļu un ogu dārzā gaida čaklas rokas. Tādēļ maldās tie, kuri domā, ka arnostrādātājam 12 dienām jaunās kolchoznieku maiņas darbs kolchoza druvas un dārzos beigsies. Kurš gan neatcerēsies skolniekus Frici Gudermani, Leonu Goldmani un citus, kuriem pērn izstrādāto dienu skaits bija jāraksta ar trim cipariem. Tādēļ šogad slinkot nedoma arī pārējie Ēdoles skolas audzēkņi.

K. Rudums

STARPTAUTISKAIS ĢEOFIZISKAIS GADS

1957. gada 1. jūlijā sāksies Starptautiskais ģeofiziskais gads. Tas ilgs līdz 1958. gada 31. decembrim. Vairāk nekā 50 valstu zinātnieki astoņpadsmit mēnešus vispusīgi pētīs Zemi.

Līdz šim kompleksi starptautiski Zemes pētījumi veikti divas reizes. To galvenais uzdevums bija Arktikas izpētīšana. Pirmās Starptautiskās polarais gads bija organizēts 1882.—1883. gadā, otrs — 1932.—1933. gadā. 1950. gadā tika izvirzīts priekšlikums organizēt trešo Starptautisko polāro gadu. Taču uzreiz kļuva skaidrs, ka aprobežoties tikai ar polāro apgabalu pētīšanu tagad ir par maz. Beidzot nolēma organizēt Starptautisko ģeofizisko gadu un veikt tajā daudzpusīgus, kompleksus visas mūsu planētas pētījumus.

1.

Pētījumu veikšanai pēc Starptautiskā ģeofiziskā gada programmas Padomju valsts mūsu zinātniekiem atvēlējusi plašus finanšu, materiālos un tehniskos līdzekļus. Desmitiem uzņēmumu tērē naudu vajadzīgos aparātus, ierīces, iekārtas: Ģeofiziskajiem novērojumiem Padomju Savienības teritorijā tiek organizētas apmēram 320 zinātniskās stacijas, pie kam turpinās darboties arī jau esošās stacijas Arktikā un Antarktikā. Paredzēti organizēt apmēram 25 zinātniskās ekspedīcijas, tai skaitā sešas jūras un divas aviācijas ekspedīcijas.

Visas ciločes uzmanību saista meteoroloģisko apstākļu un to likumsakarību pētīšana, kā

arī procesi, kas ietekmē laika apstākļu maiņu. Mūsu zemē vien specialus laika novērojumus veiks 292 meteoroloģiskās stacijas, pie kam darbosies arī tākstosiem pastāvīgo PSRS Hidrometeoroloģiskā dienesta stacijām, kas veic parastos novērojumus. Starptautisko meteoroloģisko pētījumu rezultātā aprēķinās brīvās atmosfēras režīmu, tas ir, vēju, gaisa temperatūru un mitrumu līdz 25 kilometru augstumam ap visu zemeslodi. Tādējādi pirmoreiz tiks izveidotas atmosfēras kartes visai Zemei.

Plaši pētījumi tiks veikti mūsu zemes ziemeļu un austrumu rajonos. PSRS Zinātņu akadēmijas Zemes fizikas institūts sadarbībā ar Ziemeļu jūrasceļa galvenās pārvaldes iestādēm izpētīs grūti pieejamos Arktikas un Antarktikas rajonos zemes- triču biežumu un vietas. Šis institūts Tālajos Austrumos organizē stacijas Zemes magnetiskā un elektriskā lauka pārmaiņu pētīšanai.

2.

Padomju okeanologi izbrauks jūrā ar vienpadsmit kuģiem, kuri oīdā būs arī tādi lieli ekspedīcijas kuģi kā „Obj“, „Vitjaz“, „Okean“ un citi.

Zemes magnetiskā lauka pētīšanas nolūkos Padomju Savienībā uzbūvēts oīsā pasaule

Pirms 40 gadiem

JŪNIJA DEMONSTRACIJA

Ekonomiskais sabrukums, bada draudi, ziņas no frontes par nežēlīgo izrēķināšanos ar revolucionarajiem zaldātiem, preses ziņojumi par Pagaidu valdības nodomu evakuēt no Petrogradas lielākos uzņēmumus, lai atslogotu to no revolucionarinoskaņotiem strādniekiem — tas viss sakarsēja politisko atmosferu Petrogradā līdz galējībai.

Boļševiku partija uzskatīja par nepieciešamu dot izeju uzkrājušās masu revolucionarajai enerģijai un stichiski pieaugušo neapmierinātību ievirzīt organizētas cīņas gultnē. 6. (19.) jūnijā notika boļševiku CK, PK un Militārās organizācijas kopēja sēde, kas pieņēma lēmumu 10. jūnijā sarīkot demonstrāciju. Demonstrācijai vajadzēja parādīt Padomju Viskrievijas kongresam Petrogradas strādnieku un zaldātu gribu visu varu mūsu zemē nodot Padomju rokās.

Izlīdzēju partiju lideri, uzziņājuši par gatavojošos uzstāšanos, sāka gaudēt par boļševistisku savzvestību. Uz viņu pieprasījumu Padomju kongress 9. (22.) jūnijā ar balsu vairākumu izteicās pret demonstrāciju. Petrogradā uz trim dienām — 10., 11. un 12. jūniju — tika aizliegtas visāda veida demonstrācijas. Boļševiku partijas Centrālā Komiteja pakļāvās kongresa lēmumam un 9. jūnijā vēl vakarā nolēma demonstrāciju atcelt. Kaut gan masas katrā ziņā gribēja iziet uz ielu, boļševiki prata tās pārliecināt par nepieciešamību pakļauties kongresa lēmumam.

10. jūnijā demonstrāciju atcēla, bet eseri un meņševiki neprata novērst cēloņus, kas

vienīgais unikālais nemagnetiskais kuģis — soneris „Zarja“. Tas būvēts no koka, misiņa, bronzas un nemagnetiska tērauda. „Zarja“ veiks vairāk nekā 45 takstošus jūdžu pa Atlantijas, Kluso un Indijas okeānu, pavadot braucienā apmēram pusotra gada.

Ekspedīcijas kuģis „Vitjaz“ veiks piecus braucienus pa Kluso okeānu. Zinātnieki ar jūrienieku palīdzību pētīs ādensstrāves, ādens cirkulāciju dziļumā un citas parādības.

Plašu programmu izpildīs hidrofiziskā ekspedīcija, kas darbosies uz kuģa „Michail Lomonosov“. Uz šā kuģa iekārtoti 16 zinātniskās laboratorijas. Titava ar 15 takstoš metru garu tawon dos kuģiem iespēju nenokuroties jebkurā vietā, bet, izmantojot astoņas hidroloģiskās titavas, vajadzīgos aparātus varēs nolaist 10 takstošu metru dziļumā.

Plašus pētniecības darbus veiks Ziemeļu jūrasceļa galvenās pārvaldes Arktikas zinātniski pētnieciskais institūts, kā arī dreifējošās stacijas. Paredzēti ierīkot automatiskās dreifējošās stacijas, kas darbosies bez cilvēka līdzdalības. Vairāk nekā piecdesmit Arktikas baseina vietās pētījumus veiks ceļojošās zinātnieku grupas, ko ar lidma-

Attēls: jūnija demonstrācija (1917. gada 18. jūnijā pēc v. st.).

Petrogradā ar boļševistiskiem lozungiem: „Nost karul“. „Visu varu Padomēm!“ (TASS fotohronika)

spieda masas uzstāties. Mēģinot strādniekus un zaldātus vest ar izlīdzējiem lozungiem, I Padomju kongress nolika demonstrāciju uz 18. jūniju (1. jūliju).

Astoņpadsmitais jūnijs nebija izraudzīts nejauši. Šajā dienā frontē vajadzēja sākties uzbrukumam. Cerot, ka demonstrācija noritēs ar lozungiem par uzticību Padomju Vissavienības kongresa politikai, eseri un meņševiki mēģināja tā atbalstīt uzbrukumu frontē. Taču izlīdzēji bija pārreķinājušies. Boļševiku partijas CK aicināja Petrogradas strādniekus un zaldātus piedalīties demonstrācijā ar boļševistiskajiem lozungiem: „Visu varu Padomēm!“, „Nost 10 ministrus — kapitalistus!“, „Strādnieku kontroli pār ražošanu!“, „Maizi, mieru, brīvību!“.

18. jūnijā Petrogradas ielās izgāja ap 500 tūkstoš strādnieku un zaldātu. No visām pilsētas malām uz centru devās demonstrācijas ar sarkanām karogiem un revolucionāriem plakatiem, uz kuriem bija boļševistiski lozungi. Neviens rūpnīca, neviens fabri-

ku, neviens pulks neizvirzīja lozungu par uzticību Pagaidu valdībai.

V. I. Leņins rakstīja: „Demonstrācija nedaudzās stundās, kā putekļu saujiku, izklidināja tukšās runas par boļševikiem savzvērnīkiem un ar neapgāzamu uzskatāmību parādīja, ka Krievijas darbaļaudžu masu avangards, galvaspilsētas rūpniecības proletariats un tās karaspēks lielā vairākumā stāv par lozungiem, kurus mūsu partija vienmēr aizstāvējusi!“.

Demonstrācijas notika arī Maskavā, Kijevā, Charkovā, Ivanovo-Voznesenskā, Jekaterinoslavā, Sormovā, Voronežā, Gomeļā, Kalugā, Tverā un citās pilsētās.

V. I. Leņins saskatīja jūnija nozīmi tajā apstākli, ka tā bija revolucionārā proletariata spēku un politikas demonstrācija, kas norādīja revolūcijai virzienu un izeju no strupceļa. Jūnija demonstrācija ir posms ceļā uz revolūcijas pāraugšanu socialistiskā revolūcijā, posms cīņā par proletariata diktatūru.

šinām pāroletos no viena dreifējoša ledus gabala uz otru.

Okeanogrāfiskajos un citos pētījumos aktīvi piedalās arī Vācijas Demokrātiskā Republika, Polija un Dienvidslāvija. Piemēram, poļu zinātnieki paredzējuši organizēt ģeofiziskos novērojumus Vjetnamas Demokrātiskajā Republikā un Spicbergenas salā.

3.

Starptautiskā ģeofiziskā gada programā paredzēti plaši atmosfēras un līdz ar to arī tās augšējo slāņu pētījumi, izmantojot raķetes un mākslīgus Zemes pavadoņus. Šajos pasākumos piedalās PSRS, ASV, Anglija, Francija un citas zemes.

Savienotajās Valstīs mākslīgo Zemes pavadoņi paredzēti raidīt no Floridas piekrastes ar trīspakāpju raķetes palīdzību. Pavadoņim būs sferiska forma. Tā diametrs būs apmēram 51 centimetrs, bet soars — apmēram 10 kilogrami, no kuriem pusi sastādīs dažāda aparātūra.

Pavadoņa vislielākais riņķošanas ātrums, pēc aprēķiniem, sasniegs apmēram 29 takstoši kilometru stundā. Pilnu apli ap Zemi tas veiks pusotras stundas laikā. Šo pavadoņi varēs novērot no daudziem Savienoto Valstu, Vidusamerikas un Dienvidamerikas, Dienvidēiropas, Vi-

dējo un Tuvo Austrumu, kā arī daudziem Padomju Savienības dienvidu rajoniem.

Pavadoņi iemontētie aparāti varēs izmērīt gaisa un meteoru materiālu blīvumu, Saules un kosmiskās radiācijas, kā arī ultravioleto staru intensitāti citās parādībās. Balstoties uz novērojumiem no Zemes, varēs aprēķināt gaisa blīvumu pavadoņa trasē un pat precizēt tagadējos priekšstatus par Zemes formu. Pavadoņi tiks novēroti ar speciālu radiolokācijas ierīču palīdzību.

Bez mākslīgajiem pavadoņiem Amerikas Savienotās Valstis raidīs atmosfērā apmēram 200 vīdēja un liela kalibra raķetes. Pētījumus ar raķešu palīdzību veiks arī citu zemju zinātnieki.

Plašu darba programmu atmosfēras augšējo slāņu pētīšanā paredzējuši padomju zinātnieki. Lielu pētījumu daļu arī pie mums veiks ar raķešu un mākslīga Zemes pavadoņa palīdzību.

Novērojumu materiālu savākšanai, uzglabāšanai un pavairošanai paredzēts nodibināt vismaz trīs centrus, pie kam viens no tiem būs Padomju Savienībā, viens Amerikas Savienotajās Valstīs.

V. Fjodorova

VISA PASAULE GATAVOJAS JAUNATNES FESTIVALAM MASKAVĀ

me Somijas un Padomju Savienības jauniešu draudzības saīšu tālākā nostiprināšanā un pastiprināšanā.

Eģipte. Eģiptes jaunatnes augstākā padome oficiāli paziņojusi, ka eģiptiešu jaunieši piedalīsies VI Vispasaules jaunatnes un studentu festivalā Maskavā.

Zemē neorganizētas vairākas komitejas, kas vada gatavošanos festivalam. Sākušās izlases sporta sacensības, kuru gaitā izveidos eģiptiešu sportistu komandu braucienam uz Maskavu.

Eģiptiešu jaunieši un jaunietes dzīvi interesējas par festivalu. Var sagaidīt, ka šoreiz eģiptiešu jauniešu delegācija būs ievērojami lielāka nekā iepriekšējos festivālos.

Japāna. VI Vispasaules festivalam gatavojas arī Japānas jaunieši. Pilsētās un laukos notiek speciāli jaunatnes sarīkojumi un sapulces, kur savas atmiņas stāsta V Varšavas festivala dalībnieki.

Japānas delegācijas festivalam gatavo daudz dāvanu. Sevīškas dāvanas paredzētas padomju ledlauža „Obj” apkalpei, kas ļoti grūtos apstākļos pie Antarktikas atbrīvoja no ledus gūsta Japānas polarās ekspedīcijas kuģi „Soja Mari”. Šīs dāvanas pasniegs Maskavā festivala laikā.

Argentīna. VI Vispasaules jaunatnes un studentu festivala Maskavā izraisījis milzīgu interesi visos Argentīnas iedzīvotāju slāņos. Kaut gan argentīniešu delegācijā būs tikai simts cilvēku, starptautiskajiem jaunatnes svētkiem gatavojas desmitiem tūkstoši jauno argentīniešu. Visur notiek ģitaristu, teātru un tautas deju ansambļu koncerti. Labākie kolektīvi brauks uz Maskavu.

Mongolija. Ulanbatorā iznāk laikraksts „Festival” — VI Vispasaules jaunatnes un studentu festivala sagatavošanas Mongolijas komitejas izdevums. Laikraksts publicē informāciju par to, kā dažādu valstu jaunieši gatavojas šiem svētkiem. Ziņo arī, ka no Mongolijas uz Maskavu brauks 200 jaunieši un jaunietes — dziedātāji, mūziķi, sportisti. Laikraksts ievieto korespondences par Mongolijas jauno lopkopju un strādnieku darba panākumiem par godu festivalam izvērstajā sacensībā.

Jaunu darba uzvaru guvis Chersonas būvbrigādes rūpnīcas kolektīvs. Tas divus mēnešus pirmstērmiņa uzbūvējis un nolaidis ūdeni lielu okeāna tankkuģi „Maskavas festivals”, kura tilpums ir 16 tūkstoš tonnu.

Tankkuģis apgādāts ar vismodernākām mūsu zemē ražotiem navigācijas aparātiem. Apkalpei izbūvēts sporta laukums un peldbaseins.

VI Vispasaules jaunatnes un studentu festivalā piedalīsies 2000 somu jaunieši. Pašreiz Somijā noris rosigā gatavošanās festivalam. Laikraksts „Kansan Uutiset” atzīmē, ka festivalam būs liela nozi-

Aizkarpatu apgabals. Užgorodā notika pirmais apgabala jauniešu festivals. Tāni desmitiem māksliniecišķās pašdarbības kolektīvu parādīja savu meistartību.

Uzņēmumā: Aizkarpatu tautas deju „Mežu cirtējs” izpilda Dubriņiņkas mežsaimniecības kolektīvs.

TASS fotohronika

Jauna aptieka

Jau labi sen dažādās saņāksmēs, sapulcēs, pārrunās kolchozu ļaudis un veterinārie darbinieki izsacīja domu, ka nepieciešams rajonā iekārtot veterināro aptieku, kurā varētu iegādāties medikamentus un veterināros instrumentus dzīvnieku ārstēšanai. Šie ierosinājumi uzklaušiti un ar jūnija pirmajām dienām Lēpina ielā 12 republikaniskais zooveterinārais apgādes kantoris atvēris veterināro aptieku.

Aptiekas vajadzībām atvēlētas trīs ērtas telpas, kuras labi izremontētas, apgādātas ar glītām, rajona rūpniecības kombināta ražotām mēbelēm. Vienā telpā izsniedz medikamentus, citā tos uzglabā. Trešajā telpā iekārtota laboratorija ūdens destilēšanai, sterilizēšanai un citām vajadzībām. Par aptiekas iekārtošanu daudz rūpējies rajona izpildu komiteja, ierādot ļoti piemērotas telpas.

Aptiekas pārvaldnieks b. Jaunkalns pastāsta, ka aptieka galvenokārt domāta rajona kolchozu, padomju saimniecības un veterināro iecirk-

ņu apgādei ar medikamentiem un veterināriem instrumentiem. Republikaniskais zooveterinārais apgādes kantoris aptieku apgādā ar visiem medikamentiem un veterināriem instrumentiem, kādi vien dabūjami Rīgā. Medikamentus izsniedz pret samaksu skaidrā naudā, kā arī ar pārskaitījumiem.

Jaunā veterinārā aptiekā mūsu rajona kolchoziem, padomju saimniecībām, veterināriem iecirkņiem un privātiem lopu turētājiem ir liels ieguvums. Tomēr ne visas organizācijas ir pienācīgi rūpējušās par aptiekas vajadzībām. Sakaru kantoris nevar un nevar atrast par iespējamu aptiekā iekārtot telefonu. Lai noskaidrotu, vai aptiekā ir vajadzīgie medikamenti un instrumenti, paprasītu kādu padomju, pat no visattālākajiem rajona nostūriem jābrauc uz Kuldīgu, jo citādi to noskaidrot nevar.

Jārada visas iespējas, lai jaunā veterinārā aptiekā, kas rajona darbaļaudīm tik nepieciešama, varētu darboties sekmīgi, bez traucējumiem.

F. Cērpiņš

Aizrādījumi

Šā gada 26. jūnijā plkst. 11 Kuldīgas rajona partijas komitejas telpās tiek sasaukta Kuldīgas rajona Darbaļaužu deputātu padomes IV sasaukuma 2. sesija ar sekojošu darba kārtību:

1. Par kadru izvietojumu un audzināšanu,
2. Par III sasaukuma 14. sesijas lēmuma izpildi.

Sesijā aicināti piedalīties rajona ciemu Padomju priekšsēdētāji, kolchozu priekšsēdētāji, iestāžu un uzņēmumu vadītāji.

Latvijas PSR Augstākās Padomes deputāti Kuldīgas rajonā pieņem vēlētajus šādās vietās un laikā:

85. Alsungas vēlēšanu apgabala deputāts Blūms — katru mēneša pirmā otrdienā Alsungas strādnieku ciemata izpildu komitejas telpās no plkst. 10.

144. Kabiles vēlēšanu apgabala deputāte Biksone — pieņem vēlētajus katru mēneša pirmo ceturtdienu Kabiles ciema izpildu komitejas telpās no plkst. 10.

145. Kuldīgas vēlēšanu apgabala deputāts Bērziņš — pieņem vēlētajus katru mēneša pirmo ceturtdienu rajona izpildu komitejas telpās no plkst. 10.

Šā gada 23. jūnijā Kuldīgas pilskalnā Latvijas PSR Valsts Filharmonijā rīko plašu Līgo svētku koncertu. Koncertā piedalās Dziesmu un deju ansamblis, kurš iestudējis jaunu programmu ar plašākiem uzvedumiem „Vakarēšanu” un „Kāzām”, kā arī Līgo dziesmām. Vakarēšanā parādīsies, kā lauku jaunatne vakarā pēc darba sanāk kopā, lai dziedmās un dejās izteiktu savus priekus un bēdas.

Ļoti interesants uzvedums ir „Senās kāzas”, kas attēlo mūsu senču parašas un izdarību, ievadot jauno pāri dzīvē. Koncertā piedalās koris, tautas instrumentu orķestris, deju grupa, solisti, sieviešu un vīru dubultkvartets. Blakus uzvedumiem vēl skatītājus sevīši iepriecina temperamentīgā poļu deja, kā arī vīru dubultkvarteta izpildītās latviešu, čehu, vācu un amerikāņu tautas dziesmas.

Pēc koncerta tradicionālās Jāņugunis un dejas.

Izziņas par liellopu veselības stāvokli saņemamas Kuldīgas rajona veterinārā slimnīcā sākot ar šā gada 1. jūliju līdz 31. jūlijam katru darba dienu no plkst. 9—12.

Tiem Kuldīgas iedzīvotājiem, kuri savus liellopus nav pieveduši pārbaudei, tie obligāti jāpieved uz pārbaudi šā gada 6. jūlijā Kuldīgas rajona veterinārnīcā no plkst. 9—15.

Laikraksta nākošais numurs iznāks pirmdien, 24. jūnijā.

Redaktora v. E. Adamsons

Kuldīgas rajona slimnīcā steidzoši vajadzīgi: kurinātāji, veļas mazgātājas un ārstu maļkas sagatavotāji.

IRINA BUGRIMOVA

Mana profesija

(6. turpinājums)
No negaidītām sāpēm zirga sāka aļot pa arenu, bet lauvai, nesaprasdams, kas par lietu, ar zobiem iekērās zirgam astē un stingri turējās tā mugurā. Ar lielām pūlēm izdevās pārbijušos zirgu apturēt un pavēlēt Araksam nolēkt manežu. Araks nolēca ar pilnu muti zirga astriem, sprauslāja un spļaudījās. Nācās Araksu uz laiku nosūtīt aiz kulises, lai viņu sakārtotu. Nabaga Briesmīgo ar saplosītu kakla ādu aplūdja ar segu. Lai Araksam no jauna neuznāktu vēlēšanās „atspēlēties” zirgam — izgatajām speciālu zirga kakla segu, kurā bija iestiprinātas asas adatas. Un tikko Araks meģināja ar ķepu piedurties zirga kaklam, viņš atdūrās uz tām. Nekad vairs Araks nemēģināja aizlikt Briesmīgo kaklu un sānus.

KAS JĀATCERAS DRESĒTĀJAM

Es jau nedaudz stāstīju, kā sākas zvēru pieradināšana un pirmie soļi dresūrā. Sākot strādāt ar plēsīgo zvēru grupu, dresētājam aizvien jābūt gatavam uz visādiem neparedzētiem notikumiem. Vienmēr jātur rezervēm viens vai divi lauvas, kurus ātri varētu apmainīt un papildināt grupu. Tāpēc parasti norunāju ar zoologiskiem parkiem, lai zinātu, kad viņiem paredzams lauvu pieaugums, lai varētu izvēlēties attiecīgu eksperimentu.

Parasti lauvu mātēs savus mazus parstāj zīdīt 7—8 mēnešu vecumā. Šajā laikā lauvēni sver

ap 20 kg un sasniedz laba jēra lielumu. Ja lauva mātē ir 2 vai 3 mazuļi, parasti paņem visus. Nedrīkst aizmirst ģimeni un šķirt mazuļus. Nebrīnībā lauvēni ļoti skumst un stipri mēģinās bērt no viena kakla otrā. Brāļi un māsas kopā dzīvojoši, ātrāk pierod pie cilvēka un arī dresēt tos vieglāk.

Kad jaunie lauvēni atvesti cirkā, nekad nestrādā ar viņiem uzskatī strādāt. Lauvu, lai jaunie ārtisti pierod jaunā vidē, iepazīst dresētāja balsi. Jaunos audzēkņus pati baroju noteiktā laikā un viņi gaida manu atnākšanu. Ļoti interesanti ir vērot lauvu pēc barošanas. Zvēri nolaiza viens otru lāpas, ķepas. Bet vai tam brālim vai māsai, kurš grib atņemt gabalu gaļas vai kaulu! Acumirklī notiks kautiņš, kurā nekavējoties jālieto spēks.

Un, lūk, pagājuši bērnība un lauvēni sasnējuši to vecumu, kad var iestāties „pirmā klase”. Apmācībām disciplinā un kārtībā kā klasi izmantoju manežu. Vispirms iemācu zvēriem sēties uz sava postamenta, atcerēties tā atrašanās vietu. Pirms tam lauvas iepazīstas ar postamentu. Viņiem jāpārliedz, ka tas tos neapdraud. Pirms apmācībām postamentus novieto, kur zvēri parasti pastaigājas un mazgājas. Ilgi tie vēro svešo priekšmetu. Vēlāk uz postamenta uzliek gabaliņus gaļas. Lauvas vispirms apsta postamentu, tad uzlec uz paaugstinājuma un apēd gardumu. Tā iemāca pamazām lēkt zvērus uz postamentiem un sēdēt uz tiem. Bet te sēdēšana nemaz nav tik

ērta, šeit nevar atpūsties. Tāpēc lauvas steidzīgi vien nolēc no postamentiem, ja tos aicina izpildīt citu triku. Katru reizi līdz ko lauva skatītājiem parādīja savu triku, viņam atkal jāuzlec un jāsež uz sava postamenta, bet par to viņš saņem baltu — gabaliņu garšīgas soļiņas gaļas.

Mācīdams zvēru paradumus un vērtēdams, kurš no viņiem spējīgāks vienu vai otru triku izpildīt, panāku, ka tie apgūst numurus, atceras savu uzdevumu kārtību, kad kuram jāuzstājas. Lauvas parstāj baidīties dresētāja. Viņi saprot, ka nedrīstu tiem sāpes, vēlti nesodīšu.

Zvērus sodu tikai ārkārtējos gadījumos, kad tie taisās uzbrukti, iekost, ieskrāpēt. Tādos gadījumos jāliek tiem saprast, ka cilvēks ir stiprāks par viņiem. Lauva ir gudrs zvērs, ar labu atmiņu.

Bet kāpēc jau ilgi dresēti lauvas bieži vien rāc un sit ar ķepu un ne labprāt izpilda vienu vai otru pavēli? Atbilde vienkārša. Iedomājieties, ka tāja mirkli lauvai vienbārdī negribas to darīt. Viņš izstiep ķepu un atvērtā no dresētāja. Tādos gadījumos noteikti jāpānāk, lai pavēli izpildītu. Citādi nākamā reize būs grūti piespiest lauvu kaut ko darīt.

Lauvām, sevišķi jauniem, sprostos ir garlaicīgi, tāpēc tie labprāt iziet manežu, kur var paskraidīties, iegūt gabaliņu gaļas. No ilgādas prakses novēroju, ka lauvas izrādē piedalās ļoti labprāt.

(Turpinājums sekos)